

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 1 (45)

Вінниця, 2024

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу

РІШЕННЯ

Національної ради України
з питань телебачення та радіомовлення
щодо реєстрації суб'єкта друкованих медіа
№ 967 від 28 вересня 2023 року
Журнал

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Дисемінація передового педагогічного досвіду
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Проби пера
- ❖ Конкурси
- ❖ Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 7 від 14 лютого 2024 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.; **відповідальний редактор:** методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкар С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 1(45) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2024. 168с.

ЗМІСТ

СЛОВО РЕДАКТОРА

БУГА ОКСАНА, Інвестиційна привабливість регіонів як основа сталого розвитку країни.....	6
<u>АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МОДЕЛЮВАННЯ У ПРАКТИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЯК ЗАСОБУ ПРОФЕСІЙНО-ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНЬОГО</u>	

ФАХІВЦЯ

СВЕРЛОВИЧ ВАЛЕНТИНА, НАДКЕРНИЧНА ЛЮБОВ Сучасна модель практичної підготовки майбутніх педагогів у коледжі.	10
БУЛЕЙКО ОЛЬГА, КАРЛОВА ОЛЕНА, Підготовка практикоорієнтованого фахового молодшого бакалавра в ВСП Вінницькому фаховому коледжі будівництва, архітектури та дизайну КНУБА.	14
МАЙДАНИК ОЛЕНА, МАРІЯ СЕНИШИНА, Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до громадянського виховання молодших школярів.	18
МІЛЩУК СВІТЛАНА, Використання технології вебквестів під час організації літньої педагогічної практики здобувачів освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта (з досвіду роботи)..	22
ЯКОВЛІВА ОЛЕНА, Процес спілкування як умова розвитку комунікативних умінь майбутніх учителів.....	27
ГУМЕНЮК ОКСАНА, Компетентнісна освіта - як основа професійно-особистісного розвитку майбутнього фахівця (з досвіду роботи)	29
ХАНИКОВА ІРИНА, СТЕЦЮК ІРИНА, Співпраця закладів педагогічної освіти з громадськими організаціями як засіб організації педагогічної практики роботи з дітьми з особливими освітніми потребами	31
ГАЛАН ОЛЬГА, ФАЛОВСЬКА ІРИНА, Дизайн-мислення в освітній діяльності.....	33
ДЕМКОВА ВІТА, Моделювання фізичних процесів у дослідницькій діяльності студентів.....	35
ЖУПАНОВА НАТАЛІЯ, Застосування моделювання на урок зарубіжної літератури.....	38
КОВАЛЬЧУК ІРИНА, ЧЕМЕРИС ІРИНА, Формування лідерських якостей у майбутніх фахівців як ключ до успіху в сучасному світі.	40
КОРНЕЛЮК ВІКТОР, Моделювання оцінювання взаємодії в освітньому процесі.	43
СОРОЧАН МАРИНА, Використання моделювання у процесі практичної підготовки як засобу професійно-особистісного розвитку здобувачів освіти в реаліях сьогодення.	45
ТЕРЕПА АЛЛА, Математичне моделювання як прийом формування математичної компетентності в майбутніх учителів початкової школи в педагогічних коледжах.	49
ВОЙТЕНКО ГАЛИНА, КУЗЕМА ГАННА, Вплив освітньої інноватики на креативний розвиток професійних здібностей майбутніх вчителів.	54
КРАМСЬКА ЗОЯ, КРУГЛИК МАРИНА, Проектування освітнього простору закладу дошкільної освіти як умова розвитку дитини.	57
ПАЩЕНКО МАЯ, КОВАЛЕНКО КАТЕРИНА, Реалізація моделі освітнього простору шляхом впровадження у практику технології педагогічного проектування у закладах дошкільної освіти...	59
СИНЕГУБ ЯРОСЛАВА, ГОРДІЙЧУК МАР'ЯНА, Моделювання освітнього середовища закладів вищої освіти.	61
ДЕНИСЮК ТЕТЯНА, ГОРОБЧУК КАТЕРИНА, Екологічний підхід до проблеми створення моделі освітньої системи в Україні.	63
ТРОЯН НАТАЛІЯ, ДІДЕНКО АНАСТАСІЯ, Дистанційне проведення педагогічної практики: важливі акценти впровадження (з досвіду роботи).....	65

МУЗИЧНИЙ СВІТ У НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

АГЕЙКІНА-СТАРЧЕНКО ТЕТЯНА, ЛЮБЧИК КАТЕРИНА, Світова прем'єра хорового циклу «Псалми Давидові» Р. Толмачова за поезією Т.Г. Шевченка.	67
СТЕПОВА АЛЛА, Музично-педагогічна діяльність українських композиторів XIX - початку XX століть.....	70
КАСЬКО ТЕТЯНА, СТОРОЖУК НАТАЛІЯ, Специфіка викладання хорового диригування в умовах дистанційного навчання для майбутніх вчителів музичного мистецтва.	75

ІСКРА СВІТЛАНА, ГАВРІЛОВА СОФІЯ , Організація роботи з вокальним ансамблем: теоретичні та практичні аспекти.	78
МАЗУР АЛЬБІНА , Формування музично-естетичного смаку студентів на занятті з постановки голосу.	81
ІСКРА СВІТЛАНА, КИРИЛЮК ДМИТРО , Вокально-хорове виховання як основа формування співацьких навичок школярів.	84
ЧОРНА НАТАЛЯ, ХОЛОДЮК МАРІЯ , Театралізована діяльність на уроках музичного мистецтва в ЗЗСО: види та форми.	88
БОГОЦЬКА ВАЛЕНТИНА, СЕГЕДА МИКОЛА , Використання мультимедійних технологій на уроках музичного мистецтва в закладах загальної середньої освіти.	93
ТОМЧУК АННА, МЕЛЬНИК ГАЛИНА , Використання мультимедійних технологій у навчальному процесі на уроках музичного мистецтва.	97

ЛІТЕРАТУРНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ: РОЗРОБЛЕННЯ, ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ

МЕТОДИК ТА ПРАКТИК НАВЧАННЯ

СКРИПНИК НАДІЯ, ЛЕБЕДЬ ЮЛІЯ, ТКАЧУК АНАСТАСІЯ , Формування риторичної компетентності здобувачів освіти у процесі навчання.	101
МІНОВА ЄЛИЗАВЕТА, ГОЛОВАНЮК ВАЛЕНТИНА , Біблійні алюзії в контексті літератури постмодернізму (на прикладі роману «Історія світу в 10,5 розділах» Джуліана Барнса).	107
ІСКРА СВІТЛАНА, СТАВНІЙЧУК МАЙЯ , Український пісенний фольклор як складова репертуару дитячих вокальних ансамблів.	113
ВАЦАК КРІСТІНА , Концепти дитинства у творчості М. Вінграновського.	117
ЦІСАР ІРИНА, КСЕНЧИНА ОЛЕСЯ , Використання українського фольклору в мовленнєвому розвитку старших дошкільників.	120
БЕРЕЖАНСЬКА ОЛЬГА , Впровадження STEM-освіти на заняттях з української мови та літератури.	123
ЯКОВЕНКО ТЕТЯНА, ВОНСОВИЧ ОЛЕНА , Неокласичні традиції у творчості Максима Рильського.	126

НОТАТКИ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ, ПЕДАГОГІКИ ТА МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ

ПЕТРЮК ВАЛЕНТИНА , Використання в організації роботи творів В.О.Сухомлинського як засобу морального виховання дітей дошкільного віку.	129
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, БАКУНЧИК ЯНА , Основні аспекти формування грамотності та розвитку мовлення здобувачів початкової освіти у процесі вивчення української мови.	132
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, ПАРУБОЧА МАРІЯ , Фундаментальність проблеми формування орфографічних умінь здобувачів початкової освіти у сучасному освітньому просторі.	137
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, МАРУЩАК ВІКТОРІЯ , Втілення інноваційних технологій на уроках в початковій школі як запорука ефективної спільної навчальної діяльності педагога та здобувачів початкової освіти.	140
ОСАДЧА ЛЮДМИЛА , Рівень хореографічної підготовленості старшокласниць на уроках фізичної культури за варіативним модулем «Хореографія».	146
ЦІСАР ІРИНА, БЛУДЧА АНАСТАСІЯ , Роль пісочної терапії у формуванні зв'язного мовлення дошкільнят.	148
ІННА БАРЩЕВСЬКА , Особливості діагностики та педагогічного супроводу дітей із синдромом Аспергера та СДУГ.	151
ВАКОЛЮК ТЕТЯНА, ЯКОВЛІВА ОЛЕНА , Проблема булінгу у шкільному середовищі.	155
ТАРАШЕВСЬКА ОЛЬГА, ЦІСАР ІРИНА , Інноваційні технології в роботі з дітьми ООП.	157
ЯКОВЕЦЬ НАТАЛІЯ , Літературний проект як ефективний формат освітньої діяльності в ЗДО, засіб розвитку національно-патріотичних почуттів дошкільників та формування інтересу до сучасної книги (зі збірника проектів за творами сучасних українських авторів).	160

ВІДОМІ ІМЕНА

КІСЕЛЬОВ ДМИТРО , Бертольт Брехт: теорія «Епічного театру». Зміст явищ.	162
ЛИСИЙ АНАТОЛІЙ , Наш останній король – Stanislaw August Poniatowski.	165

СЛОВО РЕДАКТОРА

Два роки Україна бореться проти агресії росії, два роки як життя народу поділилося на: до і після. Змінилося все: побут, цінності і навіть окремі професії. Єдине залишається непохитним – любов до Батьківщини та бажання бути вільними!

Попри важкі, нестабільні часи українська молодь вірить у власні сили та прагне справедливості. Велика кількість здобувачів освіти всієї України подалися до лав ЗСУ та борються за незалежність й суверенітет держави. І це свідомий вибір. Вибір, який заслуговує на повагу та за який не соромно!

Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж теж має своїх героїв. Це «вчорашні» студенти, які без вагань стали на наш захист. Ми стараємося підтримати та допомогти тим, які невтомно виборює кожен клаптик рідної землі.

З перших днів повномасштабного вторгнення студенти та працівники коледжу активно долучилися до волонтерської діяльності. Виготовлення окопних свічок та оберегів для захисників, пошиття балаклав, плетіння маскувальних сіток, донорство, приготування та доставка їжі, допомога біженцям, формування індивідуальних аптечок, участь у благодійних концертах та футбольних матчах – усе це види волонтерської допомоги, яку надавали та продовжують надавати наші студенти й працівники. Ми проводимо благодійні ярмарки, беремо участь у всеукраїнських акціях на підтримку ЗСУ і

військовослужбовців, які проходять лікування та курси реабілітації.

За ініціативи наших викладачів зібрані кошти та придбані автівки для підрозділів, в яких служать наші випускники, і на даний час перебувають на передовій.

Дуже боляче згадувати про втрати. Ми із сумом вшановуємо пам'ять тих, хто нажаль, віддав своє життя за майбутнє. Задля виховання патріотизму молодого покоління, з метою загострення уваги до сучасних проблем і цінностей у коледжі щоранку звучить хвилина мовчання в пам'ять загиблим воїнам та всім жертвам цієї кровавої війни, проводяться виховні заходи та години спілкування.

Ми відкрили Стіну пам'яті загиблих студентів і випускників коледжу аби ніхто і ніколи не викреслив із своєї пам'яті воїнів, які захищали нас, нашу землю, нашу країну від ворога.

Ми також беремо участь у благодійних акціях, які допоможуть нашим студентам обрати для себе правильну позицію та зрозуміти головне – Україна наше все!

І після темряви обов'язково прийде світло, й добро переможе зло. Ми свято віримо у Збройні Сили України і боремося до кінця. Ми продовжуємо писати, творити, досліджувати та навчати.... Правда на нашому боці, тому задля майбутнього покоління ми зобов'язані вистояти, і на своєму освітньому фронті зробити все можливе задля ПЕРЕМОГИ!!!

якими він творчо працює. Водночас підвищується роль колективного пошуку. У будь-якому випадку кожен учитель потребує певної координації цієї діяльності, певної

морально-психологічної обстановки – **інноваційного середовища**, яке забезпечує успішне введення інновацій в освітній процес школи [2].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Бондар С. П. Перспективні педагогічні технології в шкільній освіті: Метод. посіб. Рівне: Редакційно-видавничий центр Тетіс Міжнародного університету "РЕГІ", 2003. 200 с.
2. Державний стандарт початкової загальної освіти. URL: <http://www.mon.gov.ua>
3. Батурін С. О., Сучасні інноваційні технології в шкільній освіті, URL http://sch130.nsc/people/staff/sovet/BaturinSO_170308.rtf.
4. Варзацька Л. О. Організація інтегрованого уроку мови і мовлення в початкових класах: Метод. посіб. Тернопіль: Мальва – ОСО, 2000. 104 с.
5. Телячук В. П. Інноваційні технології навчання в початковій школі: Метод. посіб. Вінниця: Вінницький обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників, 2004. 135 с.
6. Нечволод Л. І. Нетрадиційні уроки в початковій школі: Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2007. 112 с.
7. Про повну загальну середню освіту : Закон України 16.01.2020 р. № 463-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>

*Стаття надійшла до редакції
06 лютого 2024*

РІВЕНЬ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ СТАРШОКЛАСНИЦЬ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЗА ВАРІАТИВНИМ МОДУЛЕМ «ХОРЕОГРАФІЯ» УДК 373.5.016(796+792.8)

ОСАДЧА ЛЮДМИЛА

*викладач факультету педагогіки та фінансово-економічної діяльності
КЗВО «Вінницький гуманітарно - педагогічний коледж»*

Вступ. Головними питанням галузі фізичної культури та спорту України є стан здоров'я учнівської молоді, зокрема старшокласників. На думку науковців, це залежить від багатьох чинників. Важливого значення набувають спосіб і стиль життя. Проте, однією з вагомих складових здорового способу життя, особливо в шкільні роки, є сформована потреба рухової дії, в ефективній фізкультурно-оздоровчій діяльності. Саме вона покликана повноцінно реалізовувати завдання різних ланок системи фізичного виховання [1, 4].

Сучасна система навчання студентів педагогічних вузів, а саме факультету фізичного виховання і спорту має відповідати тенденціям розвитку суспільних потреб і спиратися на педагогічні та мистецькі інновації.

Від ступеня готовності випускників педагогічних вузів до виконання своїх професійних обов'язків у роботі з дітьми, вміння користуватися передовими теоріями і методами, залежить ефективність і якість хореографічного навчання школярів шкільної та позашкільної освіти, результативність їх всебічного розвитку.

Одним із пріоритетних напрямів професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури є формування їх готовності до виконання своїх професійних умінь і навичок в проведенні варіативного модуля «Хореографія».

Це змушує готувати спеціалістів нової формації здатних у сучасних умовах керувати дитячим спортивно-танцювальним колективом і вирішувати актуальні проблеми педагогічної та мистецької освіти [1, 5, 6].

Мета роботи полягала в вивченні хореографічної підготовленості старшокласниць з варіативного модуля «Хореографія».

Для досягнення мети вирішувались **такі завдання:**

1. Визначити вихідний рівень хореографічної підготовки дівчат-старшокласниць 16-17 років.

2. Розробити експериментальну програму удосконалення хореографічної підготовленості старшокласниць на уроках фізичної культури.

Дослідження проводилось на базі ЗОШ № 19 м. Вінниці. У педагогічному дослідженні прийняли участь 25 старшокласниць (9-10 класу), з них: 13 дівчат експериментальної групи, 12 дівчат були віднесені до контрольної групи. На початку навчального року методом анкетування було визначено, що дівчата 9-10 класу дали згоду займатися протягом року хореографічними вправами.

Всі досліджувані старшокласниці за станом здоров'я відносились до основної медичної групи.

Матеріали і методи. Для вирішення поставлених завдань ми використовували такі методи дослідження: теоретичний аналіз наукової-методичної та спеціальної літератури; педагогічне спостереження, метод контрольних вправ, метод експертних оцінок, методи математичної статистики.

Метод контрольних вправ. Для визначення хореографічної підготовленості нами були використані тестові вправи з хореографічного екзерсису [3,5].

Для експериментальної групи нами було створена авторська програма, яка включала вправи хореографічного тренажу біля станка і на середині залу, а також танцювальні кроки на різні музичні розміри.

Заняття з варіативного модуля «Хореографія» було вибрано дівчатами 10-го класу. Проводилось протягом навчального року і включало вправи екзерсису зі старшокласницями 16-17 років. Спортивна зала відповідає проведенню занять з хореографії, в залі є дзеркала, хореографічний робочий станок, а також заняття проводилися під музичний супровід.

Було проведено 52 заняття, які мали різну структуру проведення занять з хореографії. Так, приділялась велика увага вихідному положенню при виконанні технічних хореографічних вправ. Всі вправи виконувались з правої та лівої ніг. Музичний супровід здійснювався на музичні розміри - 2/4, 3/4 та 4/4. Музичні твори виконувались в дуже повільному (44-52 удара в хвилину), в повільному (60-69 уд. в хв.), в помірному (72-88 уд. в хв.), в жвавому (92-104 уд. в хв.), в швидкому (116-138 уд. в хв.), в дуже швидкому (160-184 уд. в хв.) темпах.

Крім хореографічних вправ на заняттях включалися сучасні танцювальні кроки та танцювальні кроки народних танців. А саме – кроки польки, кроки вальсу, кроки молдовеняски, кроки українського танцю – потрійний притуп, «вихилясник», «колупалочка», «колупалочка з потрійним притупом», «бігунець», «вірвовочка» та інші».

Заняття у дівчат контрольної класу проводилось по звичайній програми варіативного модуля «Хореографія».

На початку експерименту (жовтень 2022р.) нами було досліджено рівень спеціальної хореографічної підготовленості дівчат експериментального (ЕК) і контрольного (КК) класів. В кінці нашого дослідження (травень 2023р.) було зроблено повторне тестування для визначення динаміки покращення хореографічної підготовленості дівчат 16-17 років з варіативного модуля «Хореографія».

Результати дослідження. Математична обробка результатів спеціальної фізичної підготовленості виявила, що експериментальна програма, яка була здійснена на удосконалення хореографічної підготовленості позитивно вплинула на показники дівчат експериментальної групи.

Аналіз динаміки оцінки дівчат експериментального класу по всім тестовим хореографічним вправам довели, що використана експериментальна програма, протягом семи місяців позитивно вплинула на всі показники хореографічних вправ. Так, ми бачимо що найвищий відсоток виявлено в вправах «гранд пліе» (повний присід) –

44,7%, «батман тандю жете» - 43,8% та «батман тандю» - 40%.

Четвертий за рангом є вправа «позиції ніг» - 37,5%. Ця вправа оцінювалася експертами в трьох позиціях - перша, друга, третя.

Наступні, п'ята та шоста вправа за рангом складають дві вправи – вміння виконувати «підготовче положення» і «позиції рук» - відповідно 35,7% і 35,5%.

Сьомий показник, це вправа «демі пліе» (напівприсід), яка покращилась на 34,2%. І

вправи: «гранд батман (мах ногою), «стрибки», «релеве на півпальцях» (піднімання на півпальцях) показали відповідно покращення на 25,6%; 25,0%; 27,2%.

Достовірність різниць в показниках хореографічної підготовленості до і після експерименту у дівчат-старшокласниць експериментального класу відбулось по всім тестам при ($p < 0,05$) (табл.1).

Таблиця 1

Показники хореографічної підготовленості старшокласниць контрольної (КГ) та експериментальної (ЕГ) груп

Тести	групи	Початкові $\bar{x} \pm S$	Кінцеві $\bar{x} \pm S$	$\Delta x - \Delta x$ $\bar{X}$ до екс – $\bar{X}$ після екс (%)	t (p)
1	2	3	4	5	6
Підготовче положення (бал)	КГ	$2,4 \pm 0,19$	$3,0 \pm 0,19$	0,6 (20%)	3,08 (<0,05)
	ЕГ	$2,7 \pm 0,26$	$4,1 \pm 0,18$	1,4 (35,7%)	4,7 (<0,05)
Позиції рук (бал)	КГ	$2,7 \pm 0,09$	$3,1 \pm 0,09$	0,4 (12,9%)	3,3 (<0,05)
	ЕГ	$2,6 \pm 0,27$	$4,0 \pm 0,18$	1,42 (35,5%)	4,3 (<0,05)
Позиції ніг (бал)	КГ	$2,4 \pm 0,09$	$3,1 \pm 0,19$	0,7 (21,8%)	3,5 (<0,05)
	ЕГ	$2,5 \pm 0,09$	$4,0 \pm 0,18$	1,5 (37,5%)	7,5 (<0,05)
Демі пліе (бал)	КГ	$2,3 \pm 0,21$	$2,8 \pm 0,18$	0,5 (17,8%)	2,5 (<0,05)
	ЕГ	$2,5 \pm 0,09$	$3,8 \pm 0,18$	1,3 (34,2%)	6,25 (<0,05)
Гранд пліе (бал)	КГ	$2,0 \pm 0,19$	$2,5 \pm 0,09$	0,5 (20%)	2,5 (<0,05)
	ЕГ	$2,1 \pm 0,09$	$3,8 \pm 0,26$	1,7 (44,7%)	6,07 (<0,05)
Батман тандю	КГ	$2,2 \pm 0,09$	$2,6 \pm 0,09$	0,4 (15,4%)	3,08 (<0,05)
	ЕГ	$2,4 \pm 0,09$	$4,0 \pm 0,18$	1,6 (40,0%)	8,0 (<0,05)
Батман тандю жете (бал)	КГ	$1,9 \pm 0,19$	$2,5 \pm 0,09$	0,6 (16,6%)	2,5 (<0,05)
	ЕГ	$2,1 \pm 0,18$	$3,7 \pm 0,18$	1,6 (43,8%)	6,2 (<0,05)
Гранд батман (бал)	КГ	$1,9 \pm 0,21$	$2,4 \pm 0,21$	0,5 (16,6%)	1,7 (>0,05)
	ЕГ	$2,9 \pm 0,18$	$3,9 \pm 0,18$	1,0 (25,6%)	4 (<0,05)
Стрибки (бал)	КГ	$2,3 \pm 0,19$	$2,6 \pm 0,19$	0,3 (8%)	0,77 (>0,05)
	ЕГ	$2,3 \pm 0,09$	$3,2 \pm 0,18$	0,9 (28%)	4 (<0,05)

Аналіз рівня хореографічної підготовленості дівчат 16-17 років - контрольної групи дозволило констатувати, що також відбулися покращення в наступних тестах. Хореографічні вправи, уміння виконувати - «підготовче положення», «позиції рук», «позиції ніг», які є основою екзерсису виявили, що різниця між показниками до і після експерименту мають достовірність різниці при ($p < 0,05$).

Позитивні зрушення відбулися по іншим тестам: «напівприсід» $t=2,5$; «батман

тандю» $t=3,08$; «батман тандю жете» - $t=2,5$; «гранд пліе» - $t=2,5$. В відсотках високий показник виявлено з таких хореографічних тестів – «підготовче положення» – покращення відбулося на 20%; «позиції ніг» - на 21,8%; «повний присід» - на 20%; «демі пліе, напівприсід» - на 17,8%. Невеликі зміни в хореографічних тестах відбулися по таким вправам: «гранд батман», «батман тандю жете, «піднімання на півпальцях» відповідно показники оцінок покращились від 16,6% до 8%.

Висновки. Ключовим чинником реформування фізичного виховання в старшій школі є реалізація принципу варіативності оновленням програмно-методичного складника навчальної дисципліни «Фізична культура 10–11 класи», що передбачає оволодіння системою спеціальних знань, умінь та навичок із різних видів спорту та ознайомлення старшокласників з основними формами фізкультурно-спортивної діяльності.

Внаслідок введення на уроках фізичної культури запропонованої авторської програми варіативного модулю «Хореографія» отримано статистично вірогідні відмінності по хореографічній підготовленості в експериментальній групі по всіх тестовим вправам.

Впровадження варіативного модуля «Хореографію» для дівчат-старшокласниць на уроках фізичної культури поліпшує поставу, підвищує життєвий тонус, удосконалює рухові навички, розвиває м'язове чуття, просторове орієнтування і координацію. Музично-ритмічна діяльність сприяє формуванню чіткості, точності рухів, що позитивно позначається на загальній навчальній діяльності дівчат-старшокласниць

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Кушнерчук І. І. Використання танцювальних вправ на уроках фізичної культури в 5-х класах як засобу різнобічного розвитку учнів: автореф. дис. на здобуття наук з фіз. виховання і спорту: спец. 24.00.02 нац. ун-т ім. В. Стефаника. Івано-Франківськ, 2012. 21 с
2. Сергієнко Л.П. Тестування рухових здібностей школярів. Навчальний посібник. Київ: Олімпійська література, 2001. 439с.
3. Словник визначень основних музичних, танцювальних і хореографічних термінів та понять з дисципліни Ритміка і хореографія (для студентів денної та заочної форм навчання інституту фізичного виховання і спорту педагогічних університетів) / уклад. Т.М. Чернишенко, В.М. Кізім. Вінниця, 2015. 67 с.
4. Тараканова А.П. Система хореографічного виховання у школах і позашкільних закладах: Навч.-метод. посібник Київ: ІЗМН, 1996. 284с.
5. Цветкова Л.Ю. Методика викладання хореографічного танцю. Підручник. 2-е видання Київ : Альтепрес. 2007. 324 с.
6. Чернишенко Т.М., Кізім В.М. Класичний екзерсис з музичним супроводом - основа в підготовці майбутніх фахівців фізичної культури. Фізична культура, спорт та здоров'я нації: зб. наук. праць. Вип.19. Вінниця: ТОВ «Планер», 2017. С. 91-98.

*Стаття надійшла до редакції
13 лютого 2024*

РОЛЬ ПІСОЧНОЇ ТЕРАПІЇ У ФОРМУВАННІ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ ДОШКІЛЬНЯТ УДК 373.2.015.31:811.1612]:159.97

ЦІСАР ІРИНА

спеціаліст вищої категорії факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва

БЛУДЧА АНАСТАСІЯ

*здобувачка освіти факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»*

Анотація. У статті зосереджено увагу на доцільності використання пісочної терапії в роботі з розвитку мовленнєвої компетентності дітей в умовах закладу дошкільної освіти.